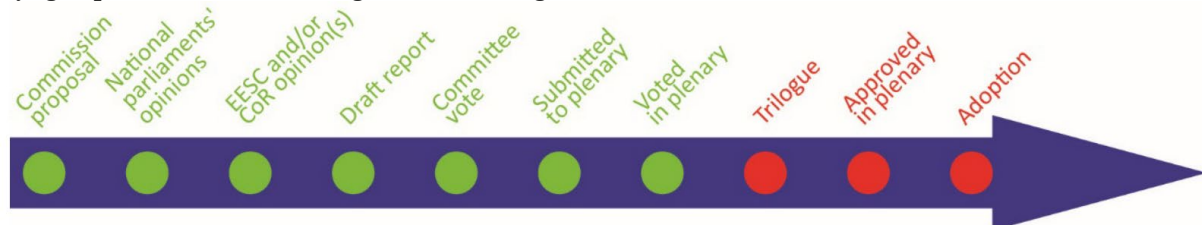

Beslut om F-gasförordningen dröjer

Vi har tidigare här i spalten berättat om de förslag till beslut om ny F-gasförordning som behandlats under våren. Något slutgiltigt beslut hanns inte med under Sveriges ordförandeskap och när frågan togs upp till diskussion under Spaniens nytillträdde ordförandeskap nu i juli så kunde ingen överenskommelse nås. Därmed skjuts beslutet upp till efter EU-parlamentets sommaruppehåll.

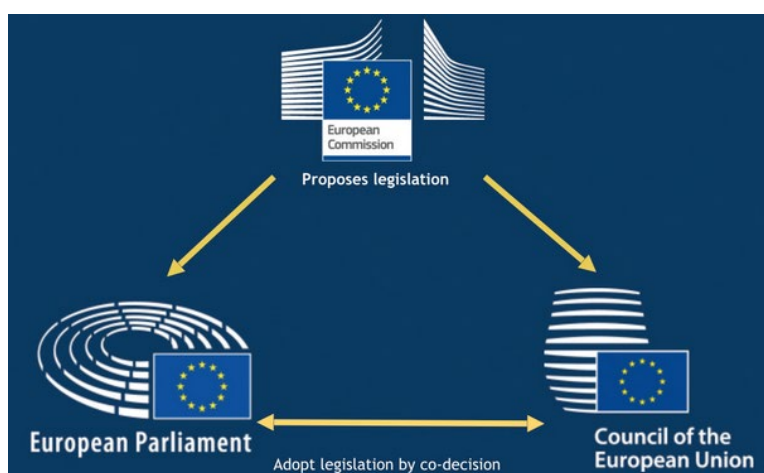
Kanske är det på sin plats att beskriva hur beslut tas inom EU, eftersom processen är mer omständlig än vid beslut i vår egen riksdag. Hela processen finns väl beskriven för just fallet med F-gas i en nyligen publicerad s.k. briefing (1) varifrån Fig. 1 har hämtats.

Figur 1: Schematisk beskrivning av beslutsprocessen inom EU

Tre instanser är inblandade i besluten inom EU: Kommissionen, som är en politiskt oberoende och verkställande EU-institution, Parlamentet som representerar EU-medborgarna genom valda ombud och Ministerrådet som företräder medlemsländerna genom deras regeringar. Beslutsprocessen börjar formellt med att Parlamentet ger Kommissionen ett uppdrag att ta fram förslag till beslut. Uppdraget att revidera F-gasförordningen kom i oktober 2021 och motiverades bland annat av EU-ländernas antagande av Kigali-tillägget till Montrealprotokollet. Redan dessförinnan hade Kommissionen arbetat med en revision av F-gasförordningen genom att ta in synpunkter från allmänheten, företag och branschorganisationer. I april 2022 kom kommissionens förslag till ny F-gasförordning. Kommissionen tog därefter in synpunkter på förslaget, från allmänheten/branschen, EUs rådgivande kommittéer (i detta fall EESC, Europeiska Ekonomiska och Sociala Kommittén) och från medlemsländernas parlament/riksdagar.

Nästa steg i beslutsprocessen är behandlingen i Parlamentet. Parlamentet har utskott för olika specialområden och förslaget till ny F-gasförordning behandlades inom utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedels säkerhet kallat ENVI. Utskottet antog 1 mars 2023 Kommissionens förslag med vissa ändringar och den 30 mars röstades förslaget igenom i Parlamentet med stor majoritet. I referens (1) finns en kortfattad genomgång av såväl Kommissionens förslag som av Parlamentets förslag till ändringar.

Figur 2: Beslutsfattande inom EU

Sista steget i beslutsprocessen är vad som kallas trilog eller trepartsmöte, vilket syftar på att Parlamentet och Ministerrådet ska komma överens, tillsammans med Kommissionen. Enligt (2) gäller att "Innan en EU-lag kan börja gälla måste Europaparlamentet och ministerrådet komma överens om eventuella ändringar i lagtexten. EU-kommissionen kan välja att dra tillbaka ett lagförslag om den inte

är nöjd med Europaparlamentets och ministerrådets ändringar.” Något märkligt är att triloger är inofficiella möten med ett begränsat antal deltagare och att vad som avhandlas därmed inte behöver komma till allmänhetens kännedom förrän ett beslut är fattat. Mer om detta finns i referens (3).

Vad är det då man är oense om? En bra jämförelse av de tre parternas ståndpunkter finns i (4). Rent allmänt kan sägas att Parlamentet vill gå längre än Kommissionen och Ministerrådet vad gäller förbud mot användning av HFC i olika typer av installationer. Parlamentet vill också för vissa produkttyper inkludera förbud även för köldmedier med GWP<150, dvs HFO-medier. Generellt gäller diskussionerna vilka typer av installationer med F-gaser med GWP över ett visst värde (eventuellt inkluderande HFO) som ska förbjudas, och från vilket datum.

Industrin har hela tiden varit mycket aktiv, främst genom EPEE (5) där F-gastillverkarna har stort inflytande. Industrins (läs EPEE) ståndpunkt är att HFO inte ska förbjudas, att utfasningen av F-gaser behöver längre tid än föreslagits och att medier med högre GWP-värden ska få användas under längre tid. Industrin har också pekat på att flera av de definitioner av produktgrupper som används i förslagen är oklara. Vissa installationer kan ju t.ex. vara både en värmepump och en kylanläggning och frågan är då vilken paragraf i F-gasförordningen som ska tillämpas.

Den tredje triloggen hölls alltså den 19 juli och avslutades utan man kunde enas om en slutgiltig formulering av den nya F-gasförordningen. Eftersom Parlamentet har sommarstängt i augusti kan ett nytt möte bli av först i september. Därmed är det ytterst osäkert om förordningen kan träda i kraft som planerat den 1 januari 2024. Vi får säkert anledning att återkomma till detta senare.

Källor:

- (1) [Review of the regulation on fluorinated greenhouse gases \(europa.eu\),
https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/733673/EPRS_BRI\(2022\)733673_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/733673/EPRS_BRI(2022)733673_EN.pdf)
- (2) [En EU-lag blir till | Sveriges riksdag \(riksdagen.se\),
https://www.riksdagen.se/sv/sa-fungerar-riksdagen/sa-fungerar-eu/en-eu-lag-blir-till/](https://www.riksdagen.se/sv/sa-fungerar-riksdagen/sa-fungerar-eu/en-eu-lag-blir-till/)
- (3) [Understanding trilogue \(europa.eu\),
https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/690614/EPRS_BRI\(2021\)690614_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/690614/EPRS_BRI(2021)690614_EN.pdf)
- (4) [Let the Trilogue Begin: European Institutions Begin Negotiating Final Shape of Next EU F-gas Regulation \(r744.com\),
https://r744.com/let-the-trilogue-begin-european-institutions-begin-negotiating-final-shape-of-next-eu-f-gas-regulation/?utm_source=shecco+natural+refrigerants&utm_campaign=9d990ac93a-R744_EMAIL_CAMPAIGN_18_04_2023&utm_medium=email&utm_term=0_9db972ca57-9d990ac93a-291375941&mc_cid=9d990ac93a&mc_eid=726fe33a34](https://r744.com/let-the-trilogue-begin-european-institutions-begin-negotiating-final-shape-of-next-eu-f-gas-regulation/?utm_source=shecco+natural+refrigerants&utm_campaign=9d990ac93a-R744_EMAIL_CAMPAIGN_18_04_2023&utm_medium=email&utm_term=0_9db972ca57-9d990ac93a-291375941&mc_cid=9d990ac93a&mc_eid=726fe33a34)
- (5) [Members \(epeeglobal.org\),
https://epeeglobal.org/members/](https://epeeglobal.org/members/)